

رؤیای مادرم

آلیس مونرو
ترجمه‌ی ترانه علیدوستی

فهرست

۱	درباره‌ی نویسنده
۱۷	رؤیای مادرم
۷۵	صورت
۱۰۳	کوئینی
۱۴۴	تیر و ستون
۱۸۳	نفرت، دوستی، خواستگاری، عشق، ازدواج

رؤیای مادرم

در طول شب – یا در طول مدتی که خواب بود – برف سنگینی باریده بود. مادرم از یک پنجره‌ی هلالی بزرگ، شبیه به آن‌هایی که در عمارت‌ها یا ساختمان‌های دولتی قدیمی می‌بینی، به بیرون نگاه می‌کرد. به چمن‌ها و درختچه‌ها، شمشادها، باگچه‌های گل، درخت‌ها، که همه پوشیده از برفی بودند که کپه روى هم تلنبار شده بود و باد نه صافش کرده بود و نه شکلش را برهم زده بود. سفیدی برف چشم را، آن‌طور که زیر آفتاب می‌آزادد، آزار نمی‌داد. سفیدی آن، سفیدی برفی بود زیر آسمان صاف پیش از سپیده‌دم. همه‌چیز ساکن بود؛ مانند ترانه‌ی «شهر کوچک بیت‌اللحم» بود با این تفاوت که ستاره‌ای در آسمان نبود.

اما یک چیز ایراد داشت. اشتباہی در این منظره وجود داشت. همه‌ی درخت‌ها، همه‌ی درختچه‌ها و گیاه‌ها، پر از برگ‌های شکفته‌ی تابستانی بودند. لکه‌های چمنی که زیر آن‌ها از برف در امان مانده بود، تازه بود و سبز. برف، شبانه، روی ناز و نعمت تابستان جا خوش کرده بود. تغییر فصل امری غیرقابل توضیح و دور از انتظار بود. همچنین، همه از این جارفته

اندوهی که سراغ مادرم آمد اندوه انتظار کشیدن نوزاد بود، بدون این که بداند منتظر او است، منتظر تنها امیدش، در حالی که او نوزاد را سراسر از یاد برده بود. نوزادی آنقدر کوچک و نورس که حتی نمی‌توانست رویش را از برف برگرداند. نفس مادرم از غصه بریده بود. دیگر هرگز در درونش جابرای چیز دیگری نخواهد ماند. جابرای هیچ‌چیز جز درک آنچه مرتکب شده است.

و آن وقت، چه بخشایشی بود که نوزادش را خوابیده در گهواره‌اش بیاید. خوابیده روی شکم، سرش به یک طرف چرخیده، پوستش به روشنی و شیرینی دانه‌های برف و موهای پشت سرش سرخ مثل شفق. موهایی قرمز مثل مال خودش، روی سر نوزادی که به تمامی و بی‌تر دید در امان بود. شادی این که خود را بخشدود می‌دید.

برف و باغچه‌های پربرگ و خانه‌ی عجیب همه محو شده بودند. تنها بازمانده‌ی آن سفیدی، لحاف توی گهواره بود. یک لحاف پشمی سفید و سبک، که تابیمه‌ی پشت نوزاد جمع شده بود. در آن گرم‌ما، گرم‌ما واقعی تابستان، نوزاد تنها یک پوشک به پا و شلوارکی پلاستیکی برای خشک نگه داشتن ملافه داشت. شلوارک نقشی پر از پروانه داشت.

مادرم، که بی‌شک هنوز به برف و سرمایی که معمولاً با برف همراه است فکر می‌کند، لحاف را بالا می‌کشد، تا پشت و شانه‌های لخت نوزاد، تا سر قرمذش را پوشاند.

در دنیای واقعی، صبح زود است که این اتفاق می‌افتد. دنیای ژئوئی ۱۹۴۵. نوزاد در ساعتی که در هر صبح دیگری باید اولین وعده‌ی غذاش را طلب کند، به خوابش ادامه می‌دهد. مادر، با این که روی پاهایش ایستاده و چشمانش باز‌اند، هنوز در ذهن خود بیش از این‌ها در عمق

بودند – البته او به یاد نمی‌آورد که «همه» چه کسانی بودند – و مادر من در آن خانه‌ی بزرگ و درندشت بین درخت‌ها و باغچه‌های آراسته‌اش تنها بود. فکر می‌کرد هرچه پیش آمده بهزودی برای او آشکار خواهد شد. با این حال، هیچ کس نیامد. زنگ تلفن به صدا درنیامد؛ کلون دروازه‌ی باغ از جا تکان نخورد. نمی‌توانست صدای عبور و مرور ماشینی را بشنود، و حتی نمی‌دانست که خیابان – یاد رصورتی که بیرون از شهر است، جاده – کدام طرف است. باید از خانه که هوایش آن چنان سنگین و راکد بود، بیرون می‌رفت.

بیرون که رسید یادش آمد. یادش آمد که پیش از باریدن برف، نوزادی را جایی آن بیرون رها کرده است. مدتی پیش از باریدن برف. این خاطره، این اطمینان خاطر، همراه با وحشت به سراغش آمد. انگار که در حال بیدار شدن از رؤیایی باشد. در رؤیایی از رؤیایی بیدار شد و متوجه مسئولیت و اشتباه خود شد. او نوزادش را تمام شب بیرون رها کرده بود، آن را از یاد برده بود. آن را جایی بی‌پناه رها کرده بود، مثل عروسکی که از آن خسته شده باشد. و شاید نه دیشب، که هفتنه‌ی پیش یا ماه پیش بوده که این کار را کرده. سراسر یک فصل یا چندین و چند فصل نوزادش را بیرون رها کرده. در گیر چیزهای دیگری بوده. حتی شاید از این جا سفر کرده بوده و همین حالا برگشته، و حالا فراموش کرده که برای چه برگشته. شروع کرد به گشتن زیر شمشادها و گیاه‌های پهنه‌برگ. می‌توانست تجسم کند که نوزاد چگونه در خود جمع شده خواهد بود. مرده، چروک، و قهوه‌ای، سرش شبیه یک فندق، و روی صورت خاموش کوچکش حالتی نه از محنت که از عزا، یک سوگی صبورانه‌ی قدیمی خواهد بود. هیچ شکایتی از او، از مادرش، نخواهد داشت – تنها آن نگاه شکیبا و درمانده، که با آن چشم به راه نجات یا سرنوشتیش بوده است.